

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньої програми

Історія

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
(Наказ № 02/01-05 від 27.01.2020 р.)

підпис

В. В. Гудзь
прізвище, ім'я, по-батькові

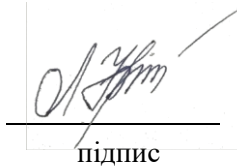
Завідувач випускової кафедри

підпис

Л. І. Полякова
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова Вченої ради природничо-
географічного факультету

підпис

М. Донченко
прізвище, ім'я, по-батькові

В.о. начальника навчального відділу

підпис

О.В. Котенко
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова науково-методичної ради
МДПУ ім. Б.Хмельницького

підпис

А.А. Коробченко
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова комісії Вченої ради
МДПУ ім. Б.Хмельницького
з експертизи якості
освітніх програм спеціальностей

підпис

Н. А. Сегеда
прізвище, ім'я, по-батькові

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми

1. д.і.н., проф. Гудзь В.В. *керівник групи*
2. д.і.н., проф. Ситник О.М. *член групи*
3. к.і.н., доц. Пачев С.І. *член групи*

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів

1. директор Мелітопольського краєзнавчого музею Ібрагімова Л.Р.
2. студент 131-н групи Шевченко В.В.

Гарант Освітньої програми *д.і.н., проф. В.В. Гудзь*

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	2017			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт				
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	Протокол №17 від 28.05.2020 р.	Протокол №18 від 29.06.2021 р.	Протокол №14 від 28.06.2022 р.	
Підпис гаранта				
ПІБ гаранта ОП	Гудзь В.В.	Гудзь В.В.	Гудзь В.В.	

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 032 Історія та археологія

1- Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького. Кафедра історії та археології.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	ступінь вищої освіти – Бакалавр; спеціальність: 032.03 Історія та археологія; освітня програма - Історія; професійна кваліфікація - Бакалавр історії та археології за спеціалізацією спеціальні історичні дисципліни
Офіційна назва освітньої програми	Історія
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України
Цикл/рівень	НРК України – 6, FQ ENEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень.
Передумови	На базі повної загальної середньої освіти.
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 2026 року
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://geo.mdpu.org.ua/prirodnicho-geografichnij-fakultet/kafedra-istoriyi/
2. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми ЄКТС	Обсяг освітньої програми бакалавр становить 240 кредитів ЄКТС; Обов'язкові освітні компоненти 180 кредитів ЄКТС, загальний обсяг годин 5400 год. Вибіркові освітні компоненти 60 кредитів ЄКТС 1800 год. Термін навчання: 3 роки 10 місяців
3-Мета освітньої програми	
Забезпечення рівня теоретичної та практичної підготовки фахівця з історії, археології та спеціальних історичних дисциплін з акцентом на критичному мисленні та практичних навичках дослідження, розвиток компетентностей, необхідних для комунікації, кооперації, поширення інформації та менеджменту проектів.	
4-Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність,	Об'єкт вивчення та професійної діяльності: минуле людства, України та інших країн в усіх його проявах. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних

спеціалізація)	<p>розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері історії та археології.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять, які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому періоді.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні історичні методи аналізу подій, структур, процесів, культур та персоналій, методи і методики дослідження історичних джерел, технології дослідження археологічних об'єктів, інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: обладнання та устаткування, необхідне для історико-географічних, архівних, музейних та археологічних досліджень історії та культури України, технічні засоби навчання для формування предметних компетентностей з історії, зокрема програмне забезпечення, мультимедійні засоби; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна. Бакалавр історії, археології та спеціальних історичних дисциплін. Орієнтація на дослідження і викладання з великою складовою комунікаційних і міжособистісних навичок державною мовою. Спеціальні навички надаються з предметного напрямку «Історія». Програма орієнтується на наукові дослідження з історії, археології, спеціальних історичних дисциплін, з урахуванням специфіки роботи науково-дослідних установ, закладів культури і освіти, ЗВО. Програма має дослідницьку, практичну та викладацьку складові частини. Дослідницька частина є науково орієнтованою. Викладацька - є практично орієнтованою.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Загальна – гуманітарні науки / Спеціальна – Історія та археологія/ Предметна область – бакалавр історії та археології за спеціалізацією «Спеціальні історичні дисципліни».</p> <p>Ключові слова: освіта, гуманітарні науки, бакалавр, історія, археологія. Наголос на проектуванні і здійсненні освітнього процесу з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівня розвитку особистості за напрямом підготовки «Історія».</p>
Особливості	<p>Програма характеризується широкою спрямованістю:</p>

програми	на підготовку з історії, археологія і спеціальних історичних дисциплін та засвоєння вмінь та знань з викладання історії. Здобувачімають можливість спеціалізуватися на викладанні історії та спеціальних історичних дисциплін, краєзнавчих, археологічних, археографічних дослідженнях. Здобувачам надана можливість брати участь у спеціальних семінарах разом з учасниками програм та у проходженні навчальних і виробничих практик. Рекомендується академічна мобільність студентів за програмами трансєвропейських взаємообмінів між університетами.
5-Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Допуск до професії – за наявності освітньої й професійної кваліфікації, підтвердженої відповідним документом.</p> <p>Бакалавр історії та археології за спеціалізацією «Спеціальні історичні дисципліни» може працювати в організаційно-управлінській та освітній галузях; на викладацьких та інших посадах у закладах загальної середньої освіти, ЗВО1–2 рівнів акредитації (за наявності в освітній програмі циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін і проходження відповідних практик); в органах державної влади і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у соціальних і культурних закладах, громадських організаціях і партіях тощо.</p> <p>Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010, зокрема, може працювати:</p> <p>2443.2 – історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії;</p> <p>2431.2 – архівіст, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів;</p> <p>2441.1 – антрополог;</p> <p>2320 – вчитель-стажист середнього навчально-виховного закладу.</p> <p>Випускник може бути підготовлений до продовження освіти в магістратурі та аспірантурі.</p>
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмою другого циклу за цією ж галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра) або ж суміжними галузями.
6-Викладання та оцінювання	

Викладання та навчання	Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Лекційні курси поєднуються з семінарами та робочими зустрічами. Більша частина навчання відбувається з дискусіями, підготовкою презентацій самостійно та в малих групах. Теоретичні знання і практичні навички закріплюються і удосконалюються під час проходження численних виробничих та навчальних практик.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-рейтинговою системою. Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий. Підсумковий контроль - заліки та экзамени з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Містить письмові складові: виконання змістовно-модульних контрольних-екзаменаційних робіт відповідно до стандарту підготовки профілю; усні складові: виконання семінарів, практичних та лабораторних робіт за подвійною системою оцінювання – теоретичні знання та практичні навички; презентації PowerPoint, підготовка звітів і пояснювальних записок під час проходження виробничих та навчальних практик; іспити усні: комплексний кваліфікаційний іспит.
7-Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі гуманітарних наук під час професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК4. Навички використання інформаційних-комунікаційних технологій;</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>ЗК6. Навички міжособової взаємодії;</p> <p>ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних</p>

	<p>ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК10. Здатність працювати в команді</p> <p>ЗК11. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК1 Здатність діагностувати і оцінювати рівень розвитку, досягнень та освітні потреби особистості.</p> <p>ФК2 Здатність до самостійного розвитку на основі рефлексії результатів власної професійної діяльності.</p> <p>ФК3 Здатність проектувати та здійснювати освітній процес з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівня розвитку особистості.</p> <p>ФК4 Здатність до організації спільних дій та міжособистісних взаємодій суб'єктів освітнього процесу.</p> <p>ФК5 Здатність створювати і підтримувати психологічно безпечне освітнє середовище.</p> <p>ФК6 Здатність створювати умови для позитивних відносин суб'єктів освітнього процесу до соціального середовища і до себе.</p> <p>ФК7 Здатність використовувати основні теорії і методології освіти в професійній діяльності.</p> <p>ФК8 Здатність користуватися інформаційно-комунікативними технологіями.</p> <p>ФК9 Критичне розуміння зв'язку між поточними подіями і процесами в минулому.</p> <p>ФК10 Знання відмінностей історіографічних поглядів в різні періоди і в різних умовах.</p> <p>ФК11 Знання і повага до поглядів, обумовлених іншими національними або культурними особливостями.</p> <p>ФК12 Знання загальної діахронічної структури минулого</p> <p>ФК13 Здатність використовувати комп'ютерні та Інтернет-ресурси і методи для переробки історичних або споріднених даних (використання статистичних, картографічних методів створення баз даних, ін.).</p> <p>ФК14 Знання і застосування інструментів пошуку інформації, таких як бібліографічні системи, архівні описи, електронні посилання.</p> <p>ФК15 Знання методів і питань, характерних для різних напрямків історичного дослідження (економічні, соціальні, політичні, гендерні і т.д.)</p> <p>ФК16 Здатність представити результати дослідження у формі звіту у відповідності з основними канонами дисципліни.</p>

8-Програмні результати навчання

- РН 1.** Здатність критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності істориків та археологів;
- РН 2.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, а також відповідне вміння застосовувати набуті навички в практичних ситуаціях
- РН 3.** Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби й вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації.
- РН 4.** Здатність бути критичним та самокритичним;
- РН 5.** Схильність до самоперевірки отриманих результатів, турбота про якісне виконання професійних завдань;
- РН 6.** Здатність використовувати (усно і письмово) державну мову в усіх сферах суспільного життя, читати фахову літературу;
- РН 7.** Навички написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури. Дотримання стандартів академічного оформлення тексту;
- РН 8.** Порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми;
- РН 9.** Навички опрацювання науково-інформаційних джерел й використання інформаційно-пошукових інструментів, таких як: бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи та посилання на електронні ресурси;
- РН 10.** Здатність відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії;
- РН 11.** Здатність з'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них;
- РН 12.** Здатність порівнювати здобутки наукових шкіл, відмінності історіографічних поглядів в різні періоди і в різних умовах, обізнаність про предмети і теми сучасних історіографічних дискусій;
- РН 13.** Здатність поширювати кращий досвід професійної діяльності, демонструвати гідну соціальну поведінку, дотримуватися здорового способу життя;
- РН 14.** Здатність встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних

	<p>субкультур та етнічних груп, здатність дотримуватись концепції міжнаціонального та міжкультурного діалогу в Україні, готовність і вміння пояснювати важливість демократичних цінностей;</p> <p>РН 15. Здатність виявляти і опрацьовувати відповідно до новітніх технологій джерела інформації (бібліографії, документи, етнографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.) для реалізації науково-дослідних проектів використовуючи інструментарій спеціальних історичних дисциплін;</p> <p>РН 16. Вміння підготувати та подати в усній і письмовій формі відповідно до канонів дисципліни наукове дослідження середнього обсягу, яке демонструє здатність знаходити бібліографічну інформацію та первинні джерела і використовувати їх для вирішення деякої історіографічної проблеми;</p> <p>РН 17. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища;</p> <p>РН 18. Вміння коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи відповідно до певних критеріїв; представити результати наукових досліджень в друкованій формі, проводити їх презентацію;</p> <p>РН 19. Вміння викладати історію та суміжні дисципліни у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів;</p> <p>РН 20. Здатність здійснювати відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів;</p> <p>РН 21. Знання з архівної, археографічної, та музейної роботи, експонування артефактів і підготовки тематико-експозиційного плану;</p> <p>РН 22. Здатність комунікувати державною і іноземною мовами з використанням термінології і методів, прийнятих в історіографії, читати історіографічні тексти або оригінальні документи іноземною мовою;</p> <p>РН 23. Професійні навички роботи з виявлення, опрацювання та охорони матеріальної і нематеріальної культурної спадщини.</p>
9-Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	В забезпеченні навчального процесу підготовки фахівців беруть участь викладачі, які є співробітниками університету, відповідальні за курси, мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової та професійної підготовки.
Матеріально-	Наявна загальна площа приміщень, які

<p>технічне забезпечення</p>	<p>використовуються у навчальному процесі. Навчальна площа університету в розрахунку на одного здобувача забезпечує нормативні показники навчальної площі на одного здобувача. Стан навчальних приміщень МДПУ імені Богдана Хмельницького відповідає санітарно-гігієнічним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, будівельним нормам, що підтверджено відповідними документами. Обладнання лабораторій та спеціалізованих кабінетів відповідає вимогам навчального плану. Комп'ютерні лабораторії кафедри історії і університету в цілому мають сучасне обладнання та програмне забезпечення, необхідне для виконання навчального плану, можливість доступу студентів до мережі Інтернет. Навчально-лабораторна база випускової та забезпечуючих кафедр відповідає нормам підготовки фахівців, повністю забезпечує проведення лабораторних робіт на сучасному рівні, дає можливість широко використовувати наочні посібники, лабораторне та демонстраційне обладнання, технічні засоби навчання. Для лекційних занять використовуються аудиторії університету, які мають мультимедійне обладнання.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Фонд навчальної літератури в бібліотеці університету та читальних залах відповідає потребам. Регулярно до бібліотеки надходять фахові періодичні видання. Робота бібліотеки тісно пов'язана з кафедрами. Забезпечення студентів навчальною літературою та методичними посібниками здійснюється згідно програм курсів, заявок кафедр та викладачів. Безкоштовний доступ до усіх ресурсів в бібліотеці забезпечують автоматизовані робочі місця та зона Wi-fi покриття в усіх приміщеннях бібліотеки.</p>
<p>10-Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Можливість національної кредитної академічної мобільності у ВНЗ України. Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів/періодів навчання.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 01	Філософія	3	екзамен
ОК 02	Інформаційно-комунікаційні технології	3	залік
ОК 03	Українська мова	4	екзамен
ОК 04	Іноземна мова	9	екзамен
ОК 05	Латинська мова	3	залік
ОК 06	Археографія з археографічною практикою	6	екзамен
ОК 06.01	Модуль 1. Археографія	3	
ОК 06.02	Модуль 2. Навчальна практика (археографічна)	3	
ОК-07	Міжнародні відносини в середньовічній Європі	3	екзамен
ОК 08	Охорона праці з безпекою життєдіяльності	3	залік
ОК 08.01	Модуль 1. Охорона праці	1,5	
ОК 08.02	Модуль 2. Безпека життєдіяльності	1,5	
ОК-09	Теорія та методика археологічних досліджень	3	залік
ОК-10	Основи наукових досліджень	3	екзамен
ОК 11	Історія Стародавнього Сходу	3,5	екзамен
ОК 12	Історія Стародавньої Греції та Риму	4,5	екзамен
ОК-13	Історія середніх віків	8	залік, екзамен
ОК-14	Нова історія Західної Європи та Америки	8	екзамен, екзамен
ОК-15	Новітня історія Західної Європи та Америки	6	екзамен
ОК-16	Історія слов'янських народів	11	залік, залік, екзамен
ОК-16.01	Модуль 1. Середньовічна історія слов'янських народів	4	
ОК-16.02	Модуль 2. Нова історія слов'янських народів	4	

ОК-16.03	Модуль 3. Новітня історія слов'янських народів	3	
ОК-17	Історія Азії та Африки	7,5	екзамен, залік д.
ОК-17.01	Модуль 1. Історія Азії та Африки у середні віки	2	
ОК-17.02	Модуль 2. Нова історія країн Азії та Африки	2	
ОК-17.03	Модуль 3. Новітня історія країн Азії та Африки	3,5	
ОК-18	Давня та середньовічна історія України	8	залік, залік, екзамен
ОК-19	Нова історія України	8	екзамен, екзамен
ОК-20	Новітня історія України	6	залік, екзамен
ОК-21	Археологія України з археологічною практикою	10	залік, екзамен
ОК-21.01	Модуль 1. Археологія України	7	
ОК-21.02	Модуль 2. Навчальна практика (археологічна)	3	
ОК-22	Спеціальні історичні дисципліни	4	екзамен
ОК-23	Загальна етнологія	3	екзамен
ОК-24	Етнологія України з етнографічною практикою	7	екзамен
ОК-24.01	Модуль 1. Етнологія України	4	
ОК-24.02	Модуль 2. Навчальна практика (етнографічна)	3	
ОК-25	Джерелознавство історії України	4	екзамен
ОК-26	Історіографія історії України	3,5	екзамен
ОК-27	Архівознавство з архівною практикою	6	залік д.
ОК-27.01	Модуль 1. Архівознавство	3	
ОК-27.02	Модуль 2. Навчальна практика (архівна)	3	
ОК-28	Музеєзнавство з музейною практикою	6	екзамен
ОК-28.01	Модуль 1. Музеєзнавство	3	
ОК-28.02	Модуль 2. Навчальна практика (музейна)	3	
ОК-29	Методика викладання історії	5	залік, екзамен
ОК-30	Новітня історія центральноєвропейських та балканських країн	3	екзамен
ОК-31	Курсова робота з ОК-10	3	залік д.
ОК-32	Курсова робота з ОК-19	3	залік д.
ОК-33	Виробнича практика (з фаху)	9	залік д.

	Атестація (підготовка та складання комплексного кваліфікаційного іспиту з історії та археології)	3	
	Усього за обов'язковими компонентами	180	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
(здобувач вищої освіти обирає 60 кредитів)			
ВК-1	Історія Запорізького краю	4	залік
ВК-2	Інфомедійна грамотність в історії	4	залік
ВК-3	Сучасна світова історіографія	4	залік
ВК-4	Методика польових досліджень з археології	4	залік
ВК-5	Історія української культури	4	залік
ВК-6	Хронологія та календарні системи		
ВК-7	Історія первісного суспільства	4	залік
ВК-8	Культура та побут народів Північного Приазов'я		
ВК-9	Охорона та збереження пам'яток історії	4	залік
ВК-10	Етнологія слов'янських народів		
ВК-11	Історія українського визвольного руху	4	залік
ВК-12	Археологія ранніх слов'ян		
ВК-13	Історія українського козацтва	4	залік
ВК-14	Історія європейської інтеграції	4	
ВК-15	Історична бібліографія	4	залік
Всього за вибілковими компонентами		60 кредитів ЕКТС	
Загальний обсяг освітньої програми		240 кредитів ЕКТС	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 032. Історія та археологія проводиться у формі державного іспиту з історії або захисту кваліфікаційної роботи.

6. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького базується на основі вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту» та Стандартів і рекомендацій забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти (ESG 2015).

Система внутрішнього забезпечення якості (якості освітньої діяльності та якості вищої освіти) в університеті згідно законодавства передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Нормативна база системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
- Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
- Положення про гарантії освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

- Положення про Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
- Положення про комісію Вченої ради Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького з експертизи якості освітніх програм спеціальностей
  - Положення про науково-методичну раду Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
  - Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
  - Положення про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
  - Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
  - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
  - Положення про ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
  - Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
  - Положення про дипломні роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
  - Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
  - Положення про курсові роботи в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
  - Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
  - Положення про організацію та проведення вхідного контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
  - Положення про куратора ECTS Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
  - Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
  - Положення про студентське самоврядування Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

- Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету
- Положення про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
- Положення про рейтингову комісію з питань оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
- Положення про визнання іноземних документів про освіту у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

Система внутрішнього забезпечення якості в університеті реалізується через діяльність Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, Комісії Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей, Науково-методичної ради, Комісії з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності, Комісії Вченої ради з розвитку іншомовної освіти, Центру освітніх дистанційних технологій, Центру соціологічних досліджень у співпраці із навчальним відділом, іншими структурними підрозділами Університету, органами студентського самоврядування, Асоціацією випускників Університету на принципах прозорості і відкритості до різноманітних ініціатив всіх груп стейкхолдерів.

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України від 05.06.2017 р. «Про освіту». - *(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380)*
2. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 ДК 003:2010
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей , за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»